

umaadelig vanskeligt. Det er saaledes paa alle Omraader, at man søger at finde Forsvar for de Anskuelse, man har haft før, og man finder det. Den ene finder det paa sin Maade, den anden paa sin Maade, enhver ruster sig i saa Henseende, og den Opfattelse, man har, kommer mere eller mindre frem. Men jeg tør alligevel sige, baade paa mine egne Vegne og paa mine Partifællers i Kommissionen, at vi have virkelig gjort os Umage for at se bort fra alt Provisorievæsen og alt det, som har mishaget os i saa høj Grad, og ere gaaede til en Forhandling med de sagkyndige om en Ordning af vort Forsvarsvæsen saaledes, at det maatte blive forsvarligt, og at det kunde blive i alle Maader tilfredsstillende efter den Opfattelse, som vi havde om de Krav, der bør stilles til vort Forsvar. Jeg synes ogsaa, at der ikke er nogen særlig Grund til at angribe os stærkt for det Standpunkt, vi have taget. Vi have virkelig opnaaet at faa de sagkyndige med os paa flere Punkter.

Nu have vi fra det ærede Medlem fra Odense (Halsted) faaet Attest for, at med Hensyn til Neutralitetspørgsmaalet ere vi ganske enige. Det er alligevel et Spørgsmaal, om vi ere det. Jeg har en lille Mistanke om, at der alligevel er lidt bagved hos de sagkyndige militære og maaske hos andre ogsaa, som vi ikke rigtig er enige med dem om. Det har nemlig været vor Forudsætning for den Ordning, som vi ere gaaede til, at det skulde være et Neutralitetsforsvar helt og fuldt ud uden noget som helst „Men“ ved det. Men hidtil har det staaet for os, som om det, Sagkundskaben gerne vil holde paa, er Eksistenskampen, og jeg har en vis Anelse om, at i den nye Fortrække, som vi efter Forslaget skulde have, er denne Opfattelse endnu tilbage, at det skal være en Eksistenskamp, som der skal føres. Den Følelse har været levende hos os, at det, som det gælder om med Hensyn til vort Forsvarsvæsens Ordning, i alt væsentligt er at opfylde vor Pligt som neutral Stat, og det kan ikke nægtes — det er ogsaa blevet anført af det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), og jeg kan fuldt ud tiltræde det —, at vi maa have et Forsvar. De Udtalelser, vi have hørt fra de to tidligere Udenrigsministre have i saa Henseende været tydelige og klare: Vi maa have et virkelig Neutralitetsforsvar, det kunne vi ikke undgaa. Det har været klart for os, at det maatte vi have, og vi kunne paa ingen Maade slutte os til Udtalelser fra anden Side om, at det behøves slet ikke.

Jeg har altid forstaaet det saaledes, at Rettigheder og Pligter høre sammen. Man kan ikke have Rettigheder uden Pligter og heller ikke Pligter uden Rettigheder. Vi have Rettigheder med Hensyn til vort Forhold til Udlandet, men vi have ogsaa i saa Henseende Pligter at iagttage, og dem komme vi ikke udenom. For at hævde vor Neutralitet skulde vi gøre, hvad vi formaa efter vor Evne baade finansielt og med Hensyn til det Mandskab, vi kunne tilvejebringe. Det er det, Kommissionens Flertals Forslag helt igennem gaar ud paa, og derfor have vi rent sagligt set ikke kunnet gaa med til noget Landforsvar for København. Vi forstaa det saaledes, at derved fjerne vi os fra det, der er vort Princip, og komme ind paa noget andet, nemlig en eventuel Eksistenskamp her ved København. Alt, hvad der vedrører et Neutralitetsforsvar, ville vi være med til, for saa vidt vi økonomisk kunne magte det, og derfor er jeg temmelig overbevist om, at det Standpunkt, vor ærede Ordfører indtog, nemlig at vi kunne gaa med til disse Fløjforter, som den højtærede Minister kalder dem, der skulde lægges ved Kysten, vil ikke vække stærk Modstand fra vor Side, naar det gælder at ordne vort Forhold saaledes, at vi kunne mobilisere. Der er ikke nogen principiel Strid i saa Henseende.

En helt anden Sag er det, naar vi skulde gaa til en ny Række Forter om København og derved altsaa paa en ny Maade danne et Forsvar for København. Det have vi ikke kunnet være med til, og det er jeg sikker paa, at vi heller ikke ere med til endnu. Det kan gerne være, at det vægtige Forsvar for dette Standpunkt, som den højtærede Forsvarsminister fremførte, kan have bragt enkelte af os til at vakle, men jeg tror, at det ikke vil gribe stærkt ind i Partiforholdene, og derfor frygter jeg ogsaa, at det Resultat, der vil komme ud af det Forslag, den højtærede Minister har stillet, vil blive mere negativt end positivt. Det vil maaske føre til, at vi faa mere Strid og mere Uenighed indbyrdes om, hvorledes dette Forhold skal ordnes, men noget positivt Resultat tror jeg ikke, der kommer ud af det. Naar der fra forskellig Side tales om og udtales Haab om, at vi nok komme til Enighed i saa Henseende, er jeg meget tilbøjelig til at tro, at det ikke vil ske, og at Afgørelsen af dette Spørgsmaal, som har ligget os alle ret alvorligt paa Sinde, er skudt længere ud i Tiden, og hvorledes det saa kan afgøres, er det jo